

İki Kedi Bir Köpek Bir Sarışın

Abdülkadir HAYBER

İlk defa memur oluyordu.

Baharla yaz arası, bahardan çok yaza yakın bir gündü. Hava sıcak denecek kadar güneş etkiliydi.

Evden çıktığında heyecanlıydı. Akşamdan ayakkabılarını boyamış, pantolonunu ütölemiş, giyineceği gömleği yıkayıp ütöleyerek hazırlamıştı. Gömleğine ve ceketine daha uyumlu olması için arkadaşının kravatını almıştı.

Cinnah yokuşunu tırmanırken terlemişti. Neden bana Çankaya, diyordu. Görevli olan arkadaşlarından yalnız kendi görevi Çankaya'daydı. Hemen bütün arkadaşları kaldıkları yerlere yakın, kenar mahallelerde sayım yapacaklardı. Ben de oralarda olsaydım, dedi içinden. Arkadaşlarına, herkesi Çankaya'ya vermezler elbet, diyerek övünmesine kendisi de inanmıyordu. Sonra, boşuna dert ediyorsun, dedi; nasıl olsa değişmeyecekti.

Yollar, sokaklar bomboştu. Sokağa çıkma yasağı böyle bir şeymiş demek, dedi. Sokakların ıssızlığı önce hoşuna gitti. Sonra, olmaz böyle, dedi. Sanki dağ başıydı şehir.

İyi dedi, kötü dedi; olur dedi, olmaz dedi. İyilerle kötülerle, olurlarla olmazlarla kendi sokağına geldi.

Sayım memuru olmuştu ve verdikleri büyük defterin ilk sayfasında; sayın sayım memuru, yazısı vardı. Hem sayım, hem memur. Üniversite öğrencisiydi ve o güne kadar sayın diyen olmamıştı ona. Kimseciklerin olmadığı sokakta kendi kendine gururlandığını hissetti. Daha bir güvenle yürüdü. Çalacağı her kapıda kendisine o gözle bakacaklardı ve ona göre davranacaklardı.

Memur denildiğinde, şehri ilk tanıdığı zaman gördüğü belediye zabıtalrı ve polisler gözünün önüne gelirdi. Belki de onların özel kıyafetleri etkilemişti küçükken onu. Çarşıda yalpalayarak yavaş yavaş yürürken gözü dükkânlarda olan bir zabıta, adım attıkça belindeki tabancası kıpır kıpır oynayan bir polis

geçerken, ömründe şehre ilk defa gelen birini nasıl etkilerse onu da öyle etkilemişti.

Aradan yıllar geçti. Şehri tanıdı. Üniversitesi öğrencisi oldu. Büyük şehri tanıdı. Zabıta memurunu, polisi tanıdı. O yıl nüfus sayımı vardı ve o da sayım memuru olmuştu.

Sayım memuru olarak nasıl davranılması ve nelere dikkat edilmesi gerektiğini uzun uzun anlatmışlardı. Anlatılanları dikkatle dinlemişti. Yetkililer anlatırken, o kendini birilerinin karşısında buluyordu. Demek sayım memuru olmak böyle bir şeydi.

Söylenildiği gibi ya da elindeki defterde yazılı olduğu gibi davranıyordu. Ancak sayım gününü beklemeden defterin ilk sayfasına kendisini akşamdan yazmıştı. Akşamdan yazmak, sayım kuralına uymasa da yazmıştı. Bununla sayımın nasıl yapılacağını anlamış oluyordu. Önemli olan, doğru yapmaktı. İşini doğru düzgün yap, ötesine karışma; diyerek rahatlatmıştı kendini.

Sayım yapacağınız yeri önceden görün, demişlerdi. O bunu yerine getirmişti. Çankaya'ya iki kere gitmiş, sayım yapacağı sokağı enine boyuna, inceden inceye tanımaya çalışmıştı. Sokakta gördüğü apartmanların içini merak ediyordu. Merdiven başlarından, kapı önlerinden ötesini göremeyeceğini bildiği hâlde bundan kendini alamıyordu.

Sokaktaki ilk apartmanın zilini çalarken eli titriyordu. Yavaş, kendine gel! Bugün sen memursun, dedi içinden. Zili çalarken ürkmeyeceksin. Karşına çıkacak olanlardan çekinmeyeceksin. Kimliklerini görmeden yazmayacaksın, diyerek kendini rahatlatmaya çalışıyordu.

Öyle de yaptı. Ürkmedi, çekinmedi, kimliğini görmeden kimseyi yazmadı.

İlk apartmandan çıktıktan sonra iyice rahatlamıştı. Boşu boşuna endişelenmişti. Buradakiler de bizim gibiymiş, dedi.

—Ne işin var Çankaya'da demişti, arkadaşları.

—Bilmem ki ne işim olduğunu! Sayım yapacağım elbet, demişti.

Şimdi biliyordu. Öğrenmişti. Her apartmana girip çıktıkça biraz daha ustalaştığını anlıyordu. Apartmana, apartmandaki birimlere girişinde yakasındaki yazıyı göstererek, sayım memuru, diyordu.

Zilini çaldığı bir kapıyı on bir, on iki yaşlarında gösteren bir kız çocuğu açmış ve anne sayım memuru, diyerek içeriye seslenmişti. Onun sayım memuru deyişinden, beklendiğini anlamış ve içinden evet, sayım memuru, demişti yine.

Kapıyı açan kız, annesi geldikten sonra bir iki kere bakarak uzaklaşmıştı.

O işine alışmış ve rahatlamıştı. Öğleden sonra sıcaklık iyice artmıştı. Terlese de yakasını açmanın, kravatını gevşetmenin memurluğa uymayacağını düşünüyordu. Susamıştı. Bir su içsem, dedi. Açık bir yer olmayacağını bildiği hâlde sağa sola bakarak arandı. Gittiğiniz yerlerde bir şey yiyip içmeyeceksiniz, demişlerdi. Sanki soran ya da veren vardı da hayır, diyecekti. Unutursam geçer, dedi. Daha olmadı, isterim; su değil mi altı üstü, dedi ve bir başka apartmanın kapısına geldi.

Dış kapının zilini çaldı. İçeride çalan zilin sesini duydu. Bekledi, kapı açılmadı. Bir kere daha çaldı. Kimse yok, diye uzaklaşmak isterken içeriden genç bir ses duydu.

—Geldim, geldim...

Kapı açıldı. Genç sesin genç sahibi yine, geldim, dedi sayım memuruna.

Sayım memuru baktı, baktı... Su istemeyi düşünürken ne söyleyeceğini de unutmuştu.

Genç sesin genç sahibi, on yedi on sekiz yaşından fazla değildi. Düz ve uzunca sarı saçları çıplak omuzlarına yayılmıştı. Kucağında küçük bir köpek vardı. Köpeğin göğsüne ve omuzlarına dokunuşuna göre oynaklığı değişiyordu. Nüfus cüzdanını sayım memuruna uzatmasından köpek huysuzlaştı. Rahat dur, dedi gülerek dekolte sarışın.

Sayım memuru nüfus cüzdanını almak için uzandı. Miyav, sesini o zaman duydu. Baktı. Sarışının arkasında iki kedi vardı. Birinin miyavlayarak varlığını belli etmesi bir yana bırakılacak olursa, son derece usluydular. Kucaktaki köpeğe benzemiyorlardı.

Sayım memuru işini yaparken sarışının yaşında yanılmadığını gördü. Adı... Adını söylemek istemedi. Sarışın, demişti ve Sarışın olarak kalmasını istiyordu. Söylemek istemediği Sarışın'ın adını ona çok da yakıştıramadı. Alışılmışın dışında, kendisinin bilmediği çok daha başka bir kelimenin ona isim olacağını sanmıştı.

Sarışın kıkırdadı. Sayım memuru başını kaldırıp ona baktı. Sarışın'ın köpeği diliyle omzuna dokunuyordu. Sarışın omzunu kaldırarak, yapma, dedi. Yapma oğlum ayıp, dedi. Bak, abi var, görecek; diyerek fıkırdadı. Onun fıkırtılarına arkadaki kedilerden biri miyavlayarak katıldı. Sarışın ona, tamam kızım dedi, kedi sustu. Kızı, arkasına baka baka merdivenin basamaklarına isteksizce tırmandı.

Şu kediye bak sen! Demek Gülten doğru söylemişti. Aşk olsun, demişti gözlerime bakarak. Kedimi küstürdün, ilgilenmeni bekledi, demişti. Kırıldı sana, işte küstü gidiyor, demişti.

O, kedinin geldiğini görmemişti bile. Gülten sevdiği birinin kedisiyle ilgilenmemesine üzülmüş ve belli etmese de kırılmıştı. Gel Pamuk, demişti. Lütfen gel, demişti. Ama Pamuk ardına bakmadan, Sarışın'ın kızı gibi çekip gitmişti.

Kedilerden ayrılan sayım memuru, Sarışın'ı yazmıştı.

—Başka, dedi. Burada kim varsa, dedi Sarışın'ın kimliğini uzatırken.

—Yok başka kimse, dedi Sarışın ve kimliğini aldı.

—Yalnız siz mi...

Sözünü tamamlayamadı. Sarışın yine fıkırdıyordu. Sağ omzunu iyice kaldırarak yine köpeğine seslendi.

—Yapma oğlum dedim sana. Ayıp ayıp...

Sarışın'ın oğlu, yumuşak patilerinin içindeki sert ve çengele benzeyen tırnağını geçirmiş omzundaki askıyı çekiştiriyordu. Sarışın askısını köpeğin pençesinden kurtarmaya çalışıyordu.

—Ha, evet; burada ben varım. Başka kimse yok.

Sayım memuru kapının önünden biraz uzaklaşarak durdu. Sarışın'ın yaşadığı apartmana dikkatlice baktı. Büyüklükte birbirine benzeyen öncekilerden on beşin altında kayıt yoktu defterinde. Sarışının birine kızım dediği iki kedisi ve oğlum dediği köpeğiyle kaldığı apartman da iki katlıydı.

Burada iki kedi, bir köpek ve bir Sarışın'dan başka kimse yok, yazsam mı, diyerek sayım memuru gülümsedi ve bir başka apartmana doğru yürüdü.